

برآورد خطر لرزه‌ای جنوب ایران مرکزی و جنوب شرق زاگرس

*مهران کیانی، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زلزله شناسی، موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران
ahmed.sadid@ut.ac.ir

چکیده:

در این مطالعه بر اساس گردآوری داده‌های مربوط به زمین لرزه‌ها از پایگاه‌های جهانی داده‌های لرزه‌ای، برآورد خطر به دو روش احتمالاتی و قطعی انجام شده است. در روش قطعی ابتدا بر اساس روند و امتداد گسل‌ها و نحوه پراکندگی رومرکز زمین لرزه‌ها چشممه‌های لرزه‌ای تعیین و بزرگی زمین لرزه مربوط به هر چشممه بدست آمد. سپس با استفاده از روابط تضعیف بدست آمده توسط آمبرسیز و همکاران (۱۹۹۲) شتاب بیشینه مربوط به هر چشممه در محل سایت محاسبه که چشممه مربوط به گسل دهشیر با شتاب بیشینه ۰.۵g بعنوان چشممه کنترل کننده در نظر گرفته شد. در روش احتمالاتی با در نظر گرفتن پراکندگی زمین لرزه‌ها و ساز و کار کانونی آن‌ها، چشممه‌های زمین لرزه‌ای انتخاب و سپس با استفاده از نرم افزار Kijko-Sellevoll Crisis 2007 نقشه‌های تحلیل خطر مربوط به منطقه برای دوره بازگشت های ۵۰ سال، ۱۰۰ سال، ۴۷۵ سال و ۲۴۷۵ سال به کمک نرم افزار Arc Gis ترسیم که با توجه به آن‌ها چشممه مربوط به پهنه گسلی سبزپوشان واقع در جنوب غربی شیراز متحمل بیشترین خطر با شتاب بیشینه ۱.۶g برای دوره تناب ۰.۰۵s و دوره بازگشت ۲۴۷۵ سال می‌باشد. همچنین چشممه‌ی مربوط به گسل دهشیر و منطقه یزد کمترین احتمال خطر را برای دوره بازگشت‌های مختلف به خود اختصاص داده‌اند.

واژه‌های کلیدی: برآورد خطر لرزه‌ای، دوره بازگشت، روش قطعی، روش احتمالاتی، چشممه‌های لرزه‌ای

مقدمه :

به دلیل پیچیدگی‌های بسیار در ساز و کار وقوع زمین لرزه‌ها، ناهمگنی شدید در لایه‌های مختلف زمین که امواج زلزله از آن عبور می‌کند و بسیاری موارد مبهم دیگر امکان پیش‌بینی دقیق زمان، محل و بزرگی زمین لرزه‌های آینده، در حال حاضر وجود ندارد خطر زمین لرزه در یک منطقه بر مبنای پارامترهای حرکت نیرومند زمین نظری شتاب، سرعت و تغییر مکان و با در نظر گرفتن دوره‌ی بازگشت معین رویداد زمین لرزه در آن منطقه تعریف می‌شود. در این راستا باید چشممه‌های لرزه‌ای منطقه (چشممه‌های نقطه‌ای، خطی و ناحیه‌ای) شناسایی و به هر یک از این چشممه‌ها سرشت لرزه خیزی منطقه نسبت داده شود. برآورد دقیق از بارگذاری لرزه‌ای طی زمین‌لرزه‌های آتی هدف اساسی مطالعات تحلیل خطر زمین‌لرزه می‌باشد. این امر به روش‌های مختلف قابل انجام می‌باشد.